

ET PENDLERLIV: TYRKISKE ÆLDRE LEVER PÅ TVÆRS AF GRÆNSER

De har haft de hårde og nedslidende jobs. De har brugt deres ungdom på at arbejde for det danske samfund og er nu slidt op, syge og gamle. Nu viser ny forskning fra Ensomme Gamles Værn, at tyrkiske ældre gennem en tæt forbindelse til hjemlandet får pensionisttilværelsen til at hænge sammen efter et langt liv på arbejdsmarkedet.

Jævnlige og lange rejser til Tyrkiet. Sådan fylder en del af de ældste tyrkiske indvandrere deres alderdom ud. Som alle andre ønsker de tyrkere, der kom til Danmark som unge og stærke arbejdere for 30-40 år siden, nemlig at skabe en så god tilværelse som muligt, efter at de er hørt op med at arbejde. Det gør de bl.a. ved at opretholde forbindelsen til hjemlandet.

Det fortæller direktør for Ensomme Gamles Værn, Christine E. Swane, og cand.scient.adm., ph.d. og lektor ved UCC Üzeyir Tireli i en ny artikel i tidsskriftet *Social Kritik*. Artiklen bygger på feltarbejde blandt tyrkiske ældre i København, Berlin og London.

”Ældre tyrkere pendler frem og tilbage til Tyrkiet. Det gør de i et forsøg på at skabe en følelse af at høre til. De ønsker at skabe sammenhæng i tilværelsen, at blive respekteret og føle sig værdifulde i en kompleks hverdag. At høre til både i Danmark og i Tyrkiet har en afgørende betydning for de ældres liv og identitet. Man kan sige, at de ”pendler” mellem de to fysiske steder, men også mellem et før og et nu i deres liv. At opholde sig udelukkende ét af stederne ville betyde et tab af erfaringer og identitet,” siger Christine Swane.

Ligesom mange danskere er knyttet til deres fødeegn og måske har et sommerhus dér eller en moster, som de besøger på egnen eller i landsbyen, så er stedet og familien i Tyrkiet vigtig for ældre tyrkere. Mange har et lille hus med have, som de dyrker. I Tyrkiet bor en anden del af deres familie, og der ses de med familie fra andre lande i Europa. Men det er her i Danmark, de har deres børn og børnebørn.

Da netop ens hjem er stedet, hvor man oplever tryghed, og frihed til at være den, man er – er det en sådan følelse af hjemlighed, de ældre tyrkere søger at skabe ved at pendle mellem Tyrkiet og Danmark. I Tyrkiet kan de f.eks. dyrke jorden eller konsultere en tyrkisk læge, hvor de kan få forklaret en diagnose stillet af danske læger. Men også i Danmark hører de til: Her har de børn og børnebørn, som ofte er en stor del af deres liv, især kvindernes.

Üzeyir Tireli ser ligeledes pendlingen som en naturlig konsekvens af vores mulighed for i dag nemt at bevæge os landene imellem: ”Vi lever i en globaliseret verden, hvor det er muligt at pendle over længere afstande, og selvfølgelig koster det en del penge at rejse til Tyrkiet i stedet for at hoppe ind i bilen og køre til sommerhuset i Nordjylland, men det er muligt. Berlin findes der for eksempel et rejsebureau i forbindelse med moskéen, hvor man kan købe flybilletter til Tyrkiet på afbetaling.”

Artiklens forfattere udvider pendling til også at være en bevægelse, der sker i de ældre tyrkeres dagligdag. I hverdagen bevæger ældre indvandrere sig nemlig også mellem forskellige kulturelle roller og fællesskaber. Mellem hjemmet, en tyrkisk forening, en tyrkisk ejet café og moskéen, hvor de mødes med andre fra hjemegnen, diskuterer, spiller kort og forbereder sig på livet ”efter livet” gennem bøn og religiøse ritualer. Her viser studiet, at der er stor forskel på de ældre mænd og kvinders hverdagsliv. Mændene bruger foreninger, moskéen og caféer. Kvinderne er primært i hjemmet og i familien og i mindre omfang i tyrkiske foreninger og moskéen.

For mere information kontakt venligst:

Christine E. Swane, kultursociolog, ph.d. og direktør i EGV (Ensomme Gamles Værn), tlf. 28 75 67 18 eller csw@egv.dk

Üzeyir Tireli, cand.scient.adm., ph.d. og lektor ved UCC. Tlf. 28 83 54 48 eller ut@ucc.dk

FAKTA om tyrkiske ældre i Danmark

Tyrkiske ældre over 60 år udgør omkring 4.000 personer.

Der er ca. 24.000 60+-årige fra ikke-vestlige lande i Danmark. I løbet af 10 år forventes tallet fordoblet til godt 48.000 i 2021.

Kun 14 % af tyrkiske ældre har dansk statsborgerskab – og dermed stemmeret.

Tyrkiske ældre har komplekse helbredsproblemer og føler sig ofte ensomme.

Tyrkiske ældre er økonomisk ringere stillet end danske ældre.

Tyrkiske ældre har et dårligere helbred end jævnaldrende danskere.

Tyrkiske ældre modtager i mindre grad offentlig omsorg og pleje end danske ældre.

FAKTA om EGV (Ensomme Gamles Værn)

EGV er en forskningsorienteret, humanitær fond. Gennem forskning og udviklingsarbejde og ved at yde direkte økonomisk og social hjælp bidrager EGV til at forbedre vilkårene for dårligt stillede gamle mennesker i Danmark.

Vi har bekæmpet ensomhed i 100 år
– det gør vi stadig

EGV Fonden (Ensomme Gamles Værn)
Øster Farimagsgade 5
Postboks 2099
1014 København K
Tlf. 35 32 67 18
egv@egv.dk
www.egv.dk